

11.2.2015

SP 140/C11.2/2015

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

Julkinen Finanssivalvonnan johtokunnan asiaa koskevan päätöksen julkistamisen jälkeen.

Suomen Pankin lausunto Finanssivalvonnan johtajan päätösesityksestä Finanssivalvonnan johtokunnalle makrovakauseräpolitiikasta (FIVA 2/05.03/2015)

Finanssivalvonta on pyytänyt Suomen Pankkia toimittamaan kirjallisen lausunnon johtajan päätösesityksestä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnan johtaja esittää, että Finanssivalvonnan johtokunta päättää alustavana päätöksensä olla asettamatta luottolaitostoiminnasta annetun lain 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettua muuttuvaa lisäpääomavaatimusta. Samoin hän esittää, että muita Finanssivalvonnasta annetun lain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuja makrovakauserävälineitä ei oteta käyttöön. Lisäksi hän esittää, että tieto edellä mainitun sisältöisestä alustavasta päätöksestä lähetetään Euroopan keskuspankille.

1 Makrovakauserä näkymät

Finanssivalvonnan ja Suomen Pankin yhdessä valmisteleman makrovakauseräraportin mukaan luotonannon kasvuvauhti yksityiselle sektorille on kasvattanut luottokannan ja BKT:n suhdeluvun poikkeamaa trendistään (muuttuvan lisäpääomavaatimuksen asettamisessa lakisääteisesti huomioon otettava ensisijainen peruste) vuoteen 2009 asti. Tämän jälkeen suhdeluku kuitenkin supistui selvästi, kunnes vuoden 2014 lopulla se kääntyi uudelleen nousuun. *Trendipoikkeaman ennakoitaan pienenevän tänä ja ensi vuonna.*

Pitkään jatkunut kotitalouksien velkaantuneisuuden kasvu ja asuntojen reaalihintojen nousu ovat viime vuosiin saakka lisänneet rahoitusjärjestelmän riskiherkkyyttä. Yleisen talouskehityksen heikkouden myötä kotitalouksien velkaantuneisuuden kasvu on hidastunut, mutta velkaantuneisuuden taso on edelleen huomattava historiaansa nähden. Käytettyjen riskimittareiden perusteella *asuntohintojen mahdollinen yliarvostus ei kuitenkaan vaikuta olevan merkittävä.*

Ennakoitua heikompi talouskehitys tai nykyisen heikon kehityksen pitkittyminen edelleen sekä asuntomarkkinoiden ongelmat voivat koetella pankkijärjestelmän toimintakykyä. Pankkisektorin järjestelmäriskien sietokyky on tällä hetkellä hyvä. Pankkien riskipainotettu vakavaraisuusasema on vahva sekä järjestämättömät saamiset että luottotappiot ovat heikosta taloustilanteesta huolimatta olleet vähäisiä. *Suomen pankkisektorin rakenteissa on kuitenkin haavoittuvuuksia, jotka voimistaisivat riskien vaikutuksia näiden toteutuessa.* Makrovakauseräraportin perusteella uhkana on, että pankkien luotonanto jää liian vähäiseksi tai ne karttavat liiaksi riskinottoa. Jos pankkien riskinsietokyky ei ole riittävä rahoitusjärjestelmä voisi vahvistaa reaalitalouden kielteistä kehityskierrettä.

11.2.2015

SP 140/C11.2/2015

Salassa pidettävä

Julkl24 § 12 k

Suomen Pankki yhtyy esitettyyn näkemykseen luottosyklin vaiheesta Suomessa. Reaali-talouden näkymät ovat erittäin vaimeat ja luotonannon äkillisestä kiihtymisestä alhaisista koroista huolimatta ei ole tällä hetkellä merkkejä. Investointien kehitys on vaimeaa ja kotitaloudet ovat varovaisia kulutuspäätöksissään. Asuntojen hinnat ovat olleet monin paikoin laskussa eikä liikekiinteistöistä ole ollut pulaa. Riskiä luotoannon liiallisesta kasvusta ei tällä hetkellä vaikuta olevan.

Velkaantuneisuuden taso on Suomessa kuitenkin korkea. Lisäksi kasvua voimakkaasti tukeva rahapolitiikan mitoitus tulee pitämään velallisten korkorasitukset varsin matalilla tasoilla lähitulevaisuudessa, mikä varallisuusarvojen nousuun yhdistettynä saattaa kasvattaa velkaantumiskehitykseen liittyviä riskejä oleellisesti tulevaisuudessa. Tämä puoltaa Suomen Pankin arvion mukaan rahoitusvakaustilanteen tarkkaa seuraamista ja tarpeen mukaan makrovakaussäätöjen aktiivista käyttöä jatkossa.

2 Toimenpidesuosituksen yhteensopivuus muun talouspolitiikan kanssa

Rahapolitiikka on viime ajat ollut globaalisti kevyttä ja likviditeetti runsasta. Euroalueella nimelliskorot on painettu lähelle nolaa. Tuotannollisten investointien sijasta osa elvyttävän rahapolitiikan vaikutuksista on valunut rahoitusmarkkinoille aiheuttaen joidenkin omaisuuserien hintoihin ylikuumenemispaineita. Toisaalta kevyt rahapolitiikka on mahdollistanut velkaantumisen vähentämisen hallitusti.

Pitkittynyt hidas inflaatio on viime aikoina noussut keskeiseksi rahapolitiikan haasteeksi. EKP on sen vuoksi tehnyt merkittäviä päätöksiä rahapolitiikan tehostamiseksi. Tammi-kuussa se päätti laajentaa rahapoliittiset arvopaperiostot valtionlainoihin. Samalla EKP:n neuvosto ilmoitti pitävänsä rahapoliittiset korot alhaalla ja ostavansa yksityisten ja julkisten liikkeeseenlaskijoiden arvopapereita 60 miljardilla eurolla kuukausittain vähintään syyskuuhun 2016. Ostoja jatketaan tarvittaessa siihen saakka, kunnes inflaatio on kestävästi uralla kohti keskipitkän aikavälin hintavakaustavoitetta.

EKP:n neuvoston päätös omaisuuserien ostojen laajentamisesta kasvattaa EKP:n tasetta ja keskuspankkirahan tarjontaa vähintään runsaalla 1000 miljardilla eurolla. Laajennettu osto-ohjelma alentaa korkoja, keventää talouden rahoitusoloja, lisää kysyntää ja luottamusta euroalueen talouden kasvuun sekä kiihdyttää inflaatiota. Suomen Pankki arvioi, että euroalueen rahapolitiikan viritys on sopuosinnussa Suomen talouden suhdannesyklin kanssa. Se helpottaa myös rakenneuudistusten toteuttamista Suomessa, sillä merkittävä osa talousongelmistamme on rakenteellisia.

Suomen Pankki katsoo, että päätösesitys makrovakaussäätöjen käytöstä on sopuosinnussa euroalueen rahapolitiikan kanssa.

Lausunto

3 (3)

11.2.2015

SP 140/C11.2/2015

Salassa pidettävä

JulkL24 § 12 k

3 Johtopäätökset

Suomen Pankki kannattaa Finanssivalvonnan johtajan päätösesitystä Finanssivalvonnan johtokunnalle makrovakausvälineistä.

SUOMEN PANKKI

Erkki Liikanen
pääjohtaja

Mika Pösö
osastopäällikkö, johtokunnan sihteeri

Jakelu

Finanssivalvonnan johtokunta, Finanssivalvonnan johtaja, Pirjo Kyyrönen, Sonja Lohse, Jyri Helenius, Sampo Alhonsuo